അധ്യായം 80

അബസ (നെററിചുളിക്കൽ)

അവതരണം മക്കയിൽ, സൂക്തങ്ങൾ 42

അദ്ധ്യായ പരിചയം:

ഒരിക്കൽ മക്കയിലെ ചില പ്രമാണിമാരുമായി പ്രവാചകൻ(സ) തൻെറ സന്ദേശത്തെ സംബന്ധിച്ച് സംഭാഷണം നടത്തുകയായിരുന്നു. ആ സമയത്ത് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമ്മി മക്തൂം എന്ന അനുചരൻ (അദ്ദേഹം അന്ധനായിരുന്നു) ചില മാർഗനിർദേശങ്ങൾ ആരായുയുന്നതിനായി പ്രവാചകനെ സമീപിച്ചു. സത്യാന്വേഷണാർഥം തിരുമേനിയെ സമീപിച്ച അന്ധനെ അദ്ദേഹം വേണ്ടത്ര ഗൗനിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം ഖുറൈശികളിലേക്ക് തന്നെ തൻെറ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചുവിട്ടു. അതിൻെറ പേരിൽ പ്രാവാചകനെ ഏതാനും വചനങ്ങളിലൂടെ അല്ലാഹു വിമർശിക്കുകയും അതോടൊപ്പം പ്രവാചകൻെറ ദൗത്യത്തിനു നേരെയുള്ള ഖുറൈശികളുടെ നയത്തെ തുറന്ന് ആക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ. അവരുടെ ധിക്കാരത്തിൻെറ ഫലമായി അന്ത്യനാളിൽ വേദനാജനകമായ ശിക്ഷ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١﴾ أَن جَآءَهُ ٱلۡأَعۡمَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يُدۡرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ﴿٣﴾ أَوۡ
يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكۡرَىٰٓ ﴿٤﴾ أَمَّا مَنِ ٱسۡتَغۡنَىٰ ﴿٥﴾ فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ﴿٦﴾
وَمَا عَلَيۡكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسۡعَىٰ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخۡشَىٰ ﴿٩﴾
فَأَنتَ عَنۡهُ تَلَهَّىٰ ﴿١٠﴾ كَلَّآ إِنَّهَا تَذۡكِرَةٞ ﴿١١﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿١٢﴾
فِي صُحُفٖ مُّكَرَّمَةٖ ﴿١٣﴾ مَّرۡفُوعَةٖ مُّطَهَّرَةِۭ ﴿١٤﴾ بِأَيۡدِي سَفَرَةٖ ﴿١٥﴾
كِرَامِۭ بَرَرَةٖ ﴿١٦﴾

അർഥം:

പരമകാരുണികനും കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിൻെറ നാമത്തി

1. അദ്ദേഹം നെറ്റി ചുളിച്ചു, തിരിഞ്ഞു കളയുകയും ചെയ്തു.
2. അന്ധൻ തന്നെ സമീപിച്ചതിനാൽ.
3. നിനക്കെന്തറിയാം? ഒരുവേള അവൻ വിശുദ്ധി വരിച്ചേക്കാം.
4. അല്ലെങ്കിൽ ഉപദേശം ശ്രദ്ധിച്ചേക്കാം. അങ്ങനെ ആ ഉപദേശം അയാൾക്ക് ഉപകരിക്കുകയും ചെയ്തേക്കാം.
5. എന്നാൽ സ്വയംപര്യാപ്തനായി കരുതുന്നവനോ;
6. അവൻെറ നേരെയാണ് നീ ശ്രദ്ധിച്ചത്.
7. അവൻ നന്നായില്ലെങ്കിൽ നിനക്കെന്ത്?
8. എന്നാൽ നിൻെറയടുത്തേക്ക് ഓടിവന്നവനോ,
9. അവൻ (അല്ലാഹുവിനെ) ഭയപ്പെടുന്നുണ്ട്.
10. എന്നാൽ നീ അവൻെറ കാര്യത്തിൽ അശ്രദ്ധ കാണിച്ചു.
11. ഒരിക്കലുമല്ല, ഇതൊരുദ്ബോധനമാണ്.
12. അതിനാൽ ഇഛിക്കുന്നവർ അതോർക്കട്ടെ.
13. ആദരണീയമായ ഏടുകളിലാണിതുള്ളത്.
14. ഉന്നതവും വിശുദ്ധവുമായ ഏടുകളിൽ.

15. എഴുത്തുകാരുടെ കൈകളില്‍,

16. മാന്യരും സച്ചരിതരുമായ.

വിശദീകരണം:

ഈ ഖുറൈശീപ്രമാണിമാര്‍ ഏകദൈവവിശ്വാസം പുല്കുകയാണെങ്കില്‍ അത് വലിയ ഒരു നേട്ടമായിരിക്കും, അവര്‍ മുഖേന ഈ ആദര്‍ശത്തിന് ലഭിക്കുന്ന നേട്ടം ഒരന്ധന്‍ മുഖേന ലഭിക്കുന്നതിനെക്കാള്‍ മഹത്തരമായിരിക്കും എന്ന നിലപാടിലായിരുന്നു തന്‍െറ അനുചരന്‍ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമ്മി മുക്തൂം തന്നെ സമീപിച്ചപ്പോള്‍ തിരുനബി കൈക്കൊണ്ടത്. ഈ നയം ഒരിക്കലും ഒരു പ്രവാചകനായ താങ്കളില്‍നിന്ന് ഉണ്ടാകാന്‍ പാടില്ലാത്തതായിരുന്നു എന്നാണ് പ്രാരംഭമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. അതിന് നിമിത്തമായ കാരണം പ്രവാചകന് വ്യക്തമാക്കി കൊടുക്കുകയാണ് അടുത്ത വചനങ്ങളില്‍ ചെയ്യുന്നത്.

തിരുമേനിയെ സമീപിച്ച മനുഷ്യന്‍ തന്‍െറ സംസ്കരണത്തിനുതകും വിധം ചില അധ്യാപനങ്ങള്‍ ലഭിക്കണമെന്ന് ന്യായമായും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാല്‍ മറ്റേയാളുകളാകട്ടെ സ്വയം വിശുദ്ധി ചമയുന്നവരും പ്രവാചകന്‍െറ അധ്യാപനത്തെ വകവെക്കാത്തവരും അത് വേണ്ടെന്ന് കരുതുന്നവരുമാകുന്നു. പ്രവാചകരോട് പറയുന്നു: അത്തരം ആളുകളുടെ പിന്നാലെ നടന്ന് സമയം കളയേണ്ടതില്ല. സത്യത്തെ അന്വേഷിച്ചുവരുന്നവര്‍ക്കും സ്വയം സംസ്കരണം ആഗ്രഹിക്കു ന്നവര്‍ക്കുമുള്ളതത്രെ ഈ വ്യവസ്ഥ. അത് ആര്‍ അന്വേഷിച്ചു വന്നാലും അവരെ പരിഗണിക്കുക തന്നെ വേണം. എന്നാല്‍ ഇപ്പോള്‍ താങ്കള്‍ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് അതല്ല, സ്വയംപോന്നവരെ താങ്കള്‍ പരിഗണിക്കുകയും മറ്റേയാളെ അവഗണിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതൊരിക്കലും അരുത്. ദൈവധിക്കാരികള്‍ക്ക് ഒരിക്കലും അമിത പ്രാധാന്യമോ വിലയോ കല്പിക്കരുത്. അവരുടെ പിന്നാലെ ഈ വ്യവസ്ഥയുമായി നടന്ന് പ്രയാ സപ്പെടേണ്ടതില്ല. കാരണം, ഇത് ഒരു ഉല്‍ബോധനമാകുന്നു. ആവശ്യമുള്ളവര്‍ അംഗീകരിക്കട്ടെ, ഇല്ലാത്തവര്‍ തള്ളിക്കളയട്ടെ.

ഈ ഉല്‍ബോധനമാകട്ടെ ഉന്നതരും മാന്യരും വിശ്വസ്തരുമായ മാലാഖമാരുടെ കരങ്ങളാല്‍ എഴുതപ്പെട്ടതാണ്. അതില്‍ ഒരു തരത്തിലുള്ള കലര്‍പ്പുകളും സംഭവിക്കുന്നില്ല. അത് ഉന്നതമായ ഗ്രന്ഥമാകുന്നു. ആവശ്യമുള്ളവര്‍ സ്വീകരിക്കട്ടെ, ഇല്ലാത്തവര്‍ തള്ളിക്കളയട്ടെ. അതൊന്നും ഉന്നതമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ ഒട്ടും ഏശുന്ന സംഗതികളല്ല. അവരുടെ അംഗീകാരവും തിരസ്കാരവും അനുസരിച്ചല്ല മഹത്തായ ഈ ഗ്രന്ഥം നിലകൊള്ളുന്നത്. അതിനെ ആര്‍ അംഗീകരിക്കുന്നുവോ അത് അവരുടെ നന്മക്ക് ഉപകരിക്കും. ധിക്കരിക്കുന്നതോ അവരുടെ നഷ്ടത്തിനുമായിരിക്കും.

قُتِلَ ٱلْإِنسَٰنُ مَآ أَكْفَرَهُۥ ﴿١٧﴾ مِنْ أَىِّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ ﴿١٨﴾ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُۥ
فَقَدَّرَهُۥ ﴿١٩﴾ ثُمَّ ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقْبَرَهُۥ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا
شَآءَ أَنشَرَهُۥ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ أَمَرَهُۥ ﴿٢٣﴾
فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ﴿٢٤﴾ أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَآءَ صَبًّا ﴿٢٥﴾ ثُمَّ
شَقَقْنَا ٱلْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾
وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾
مَّتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٢﴾

17. മനുഷ്യനു നാശം. അവനെ നിഷേധിയാക്കിയതെന്ത്?

18. ഏതൊരു വസ്തുവില്‍നിന്നാണവനെ പടച്ചത്?

19. ഒരു ബീജകണത്തിൽ നിന്നാണവനെ സൃഷ്ടിച്ചത്. അങ്ങനെ രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.
20. എന്നിട്ട് അല്ലാഹു അവന് വഴി കാണിച്ചു കൊടുത്തു.
21. പിന്നീട് അവനെ മരിപ്പിച്ചു. ശേഷം മറമാടുകയും ചെയ്തു.
22. പിന്നെ അല്ലാഹു ഇഛിക്കുമ്പോൾ അവനെ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കുന്നു.
23. അല്ല, അല്ലാഹു അവനോട് കല്പിച്ചത് അവൻ നിർവ്വഹിച്ചില്ല.
24. മനുഷ്യൻ തൻെറ ആഹാരത്തിലേക്ക് നോക്കട്ടെ.
25. നാം ധാരാളമായി മഴവെള്ളം വീഴ്ത്തി.
26. പിന്നെ നാം ഭൂമിയെ പിളർത്തി.
27. അങ്ങനെ നാമതിൽ ധാന്യത്തെ മുളപ്പിച്ചു.
28. മുന്തിരിയും പച്ചക്കറികളും.
29. ഒലീവും ഈത്തപ്പനകളും.
30. ഇടതൂർന്ന തോട്ടങ്ങളും.
31. പഴങ്ങളും പുൽചെടികളും.
32. നിങ്ങൾക്കും നിങ്ങളുടെ കാലികൾക്കും വിഭവങ്ങളായിട്ട്.

തൻെറ ദൈവത്തോട് ധിക്കാരനയം കൈക്കൊള്ളുന്ന ഇത്തരം മനുഷ്യർക്ക് സകല നാശവും. അവർ കടുത്ത നിഷേധത്തിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. ഭൂമിയിൽ ദൈവധിക്കാരനയം കൈക്കൊള്ളാൻ മാത്രം അവൻ വളർന്നെത്തിയിട്ടുള്ള അവസ്ഥ അവനൊന്ന് നോക്കട്ടെ. മനുഷ്യരോട് പറയുന്നു: എന്തിൽനിന്നാണ് നാം അവനെ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് അവൻ പരിചിന്തനം ചെയ്യട്ടെ. ഒന്നുമല്ലാത്ത ഒരു തുള്ളി ഇന്ദ്രിയത്തിൽനിന്നും അവനെ സൃഷ്ടിക്കുകയും നല്ല ഘടനയിൽ വാർത്തെടുക്കുകയും അവന് ജീവിതകാലം മുഴുവൻ അനുഭവിക്കേണ്ട വിഭവങ്ങളും മറ്റു വിധികളും നിർണയിക്കുകയും ജന്മാനന്തരം നല്ല അവസ്ഥയിൽ പരിപാലിച്ചു വളർത്തിയെടുക്കുകയും ചെയ്തത് നാമാണ്. തുടർന്ന് അവന് ജീവിക്കാൻ നന്മയുടെതും തിന്മയുടെതുമായ സരണികളും തയാറാക്കിക്കൊടുത്തു. അതിൽ ഏത് വേണമെങ്കിലും അവന് സ്വീകരിക്കാം. അക്കാര്യത്തിൽ ഒരു തരത്തിലുള്ള നിർബന്ധവും അവൻെറ മേൽ ഇല്ല. വേണമെങ്കിൽ അവന് സ്വയം നല്ലവനായി ഇത്രയൊക്കെ ചെയ്തു തന്നെ അനുഗ്രഹിച്ച ദൈവത്തോട് നന്ദിയുള്ളവനായി ജീവിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ദൈവത്തെ ധിക്കരിച്ച് പിശാചിന് വഴിപ്പെട്ട് ജീവിക്കുകയും ചെയ്യാം. രണ്ടിനും അവന് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

നിശ്ചിത സമയത്ത് അവൻ മരിക്കുകയും അവനെ അടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അതിൽ എന്തെങ്കിലും സ്വാധീനം ചെലുത്തി മാറ്റിവെക്കുവാൻ അവൻെറ ഒരു ശക്തിക്കും സംഘത്തിനും സാധിക്കില്ല. മരണശേഷം അവനെ വീണ്ടും അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സമയത്ത് പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കും, അവൻെറ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനും രക്ഷാശിക്ഷകൾ അനുഭവിക്കുന്നതിനും. അതിലൊട്ടും സ്വാധീനം ചെലുത്താനും എതിർക്കാനും അവന് സാധിക്കില്ല. അല്ലാഹുവിൻെറ ആജ്ഞകൾക്കും തീരുമാനങ്ങൾക്കും ശക്തിക്കും മുമ്പിൽ അവൻ വളരെ നിസ്സഹായനും ശരണമറ്റവനുമാണ്. ആ മനുഷ്യനാകട്ടെ, അവനാകട്ടെ തൻെറ ജീവിതത്തിലൊരിക്കലും ദൈവം അവനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഒരു കാര്യവും അവൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരു കല്പനയും അവൻ ഗൗനിച്ചിട്ടില്ല.

മനുഷ്യവർഗത്തെ സൃഷ്ടിക്കുക മാത്രമല്ല അല്ലാഹു ചെയ്തത്, അവന് എങ്ങനെ ജീവിക്കണമെന്ന മാർഗനിർദ്ദേശവും അവൻ നല്കിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ മനുഷ്യഹൃദയങ്ങളിലും അതെ സംബന്ധിച്ച തികഞ്ഞ ബോധവും അവൻ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, അതിനു നേരെ തികഞ്ഞ അവജ്ഞാനയവും ധിക്കാരവുമാണ് മനുഷ്യൻ കൈക്കൊണ്ടത്. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിൻെറ നടപടികളിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ മാത്രം ശക്തനൊന്നുമല്ല അവൻ. തികഞ്ഞ നിസ്സഹായൻ. അവൻ കഴിക്കുന്ന ഭക്ഷണത്തിലേക്ക് എങ്ങനെയാണ്, ആരാണ് അതവന് നല്കിയിട്ടുള്ളതെന്ന് അവൻ പരിശോധിക്കട്ടെ. അതിനു വേണ്ട സംഗതികൾ ആരാണ് ഭൂമിയിലും അന്തരീക്ഷത്തിലും സംവിധാനിച്ചതെന്ന് അവൻ ആലോചിക്കട്ടെ. എങ്ങനെയാണ് ആകാശത്തുനിന്ന് മഴ വർഷിക്കുന്നതെന്ന് അവൻ നോക്കട്ടെ. മഴ ഉണ്ടാകാൻ നിമിത്തമായ കാർമേഘം എങ്ങനെ ഉണ്ടാകുന്നു എന്നും അവൻ പരിശോധിക്കട്ടെ. ഭൂമിയിലെ ജലാശയങ്ങളിലെ ജലം നീരാവിയാകുന്നതെങ്ങനെയെന്നും അത് ആകാശത്തെത്തി കാർമേഘമാകുന്നതെങ്ങനെയെന്നും പിന്നീട് അത് വർഷിച്ച് അവൻെറ ജീവിതത്തിനുപകരിക്കാൻ വീണ്ടും ജലാശയങ്ങളിൽ തിരിച്ചെത്തിക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നും അവൻ ആലോചിക്കട്ടെ. കൃഷിയേതുമില്ലാതെ മൃതമായി കിടന്നിരുന്ന ഭൂമിയെ അതുമൂഖേന എങ്ങനെ ജീവത്താക്കിയെന്നും അതു

വഴി മണ്ണിൽ പാകിയ വിത്ത് മണ്ണിൻെറ മേൽഭാഗം പിളർത്തി കൃഷിയുടെ മുളപൊടിഞ്ഞതെങ്ങനെയെന്നും അവൻ നോക്കട്ടെ. ഒരു മഴ മൂലം അവനും അവൻെറ നാല്ക്കാലികൾക്കും വിഭവങ്ങളാകുമാറ് പല കാലാവസ്ഥകളിലും ആഹരിക്കാനുതകും വിധം വിവിധ ഫലങ്ങളും കൃഷികളും അവന് വളർത്തി നല്കിയത് ആരാണ്, ഏതുവിധത്തിലാണ് എന്നവൻ ആലോചിക്കട്ടെ.

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ
﴿٣٥﴾ وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

33. എന്നാൽ ആ ഘോരശബ്ദം വന്നാൽ.
34. അന്ന് മനുഷ്യൻ തൻെറ സഹോദരനെ വെടിഞ്ഞോടും;
35. തൻെറ മാതാവിനെയും തൻെറ പിതാവിനെയും,
36. തൻെറ ഭാര്യയെയും തൻെറ മക്കളെയും.
37. അന്ന് അവരിലോരോരുത്തർക്കും തന്നെ വ്യാപൃതനാക്കുന്ന കാര്യം ഉണ്ടായിരിക്കും.
38. അന്ന് ചില മുഖങ്ങൾ പ്രസന്നങ്ങളായിരിക്കും,
39. ചിരിക്കുന്നവയും സന്തോഷിക്കുന്നവയും.
40. ചില മുഖങ്ങളാകട്ടെ, അന്ന് അവയുടെ മേൽ പൊടി പുരണ്ടിരിക്കും.
41. അതിനെ ഇരുൾ മൂടിയിരിക്കും.
42. അവർ തന്നെയാണ് സത്യനിഷേധികളായ തെമ്മാടികൾ.

ഇവിടം മുതൽ ധിക്കാരികളായ ആളുകൾക്ക് ഉൽബോധനമെന്ന നിലക്ക് അന്ത്യനാളിനെക്കുറിച്ചും പരലോകത്തെ രക്ഷാശിക്ഷകളെക്കുറിച്ചും പ്രതിപാദിക്കുകയാണ്. സ്വാഖ എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അന്ത്യദിനത്തിൽ രണ്ടാമതും ഊതുന്ന കാഹളധ്വനിയാണ്. അതോടെ ഒന്നാമത്തെ ഊത്തോടെ മരിച്ചവരും അതിന് മുമ്പ് മരണപ്പെട്ടവരുമായ എല്ലാ മനുഷ്യരും വീണ്ടും ഉയിർത്തെഴുന്നേല്ക്കും. അന്ന് മനുഷ്യർ പരസ്പരം ഓടിയകലും. ആ ഓട്ടത്തിന് പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ടാകാം. ആർക്കും ആരുടെയും ഉത്തരവാദിത്തം ഏറ്റെടുക്കാൻ സാധിക്കാത്തവിധം സങ്കീർണമായിരിക്കും ആ ദിനം. ഓരോരുത്തനും അവനവൻെറ കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു മാത്രമായിരിക്കും ചിന്ത. തന്നെക്കുറിച്ചല്ലാതെ ആരും അന്ന് ഓർക്കുകയില്ല. ആ ഓട്ടത്തിൽ സ്വമാതാവിനെയോ ഭാര്യയേയോ സന്താനങ്ങളേയോ പരിഗണിക്കാനോ സഹായിക്കാനോ ശ്രദ്ധിക്കാനോ ആർക്കും സാധിക്കുകയില്ല. നഗ്നരും നഗ്നപാദരുമായുള്ള ആ ഉയിർത്തെഴുന്നേല്പ് അത്രക്കും ഭീതിതമായിരിക്കും.

ആ ഘട്ടത്തിൽ, നന്മ ചെയ്തു ജീവിച്ച ആളുകൾക്ക് സന്തോഷവും നിർഭയത്വവും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. അവരുടെ മുഖത്ത് അതിൻെറ പ്രസന്നത കാണാം. ചില മുഖങ്ങൾ പേടിച്ചരണ്ട് വിയർത്ത് കരുവാളിച്ചവയായിരിക്കും. ഭൂമിയിൽ ദൈവികകല്പനകളെപ്പറ്റി അശ്രദ്ധരാവുകയും തന്നിഷ്ടം ജീവിക്കുകയും ചെയ്ത ധിക്കാരികളാണവർ.